

Bijlage 2 U&HS Meierijstad: (Juridische) verantwoording

De wettelijke grondslag voor het opstellen van een uitvoerings- en handhavingsstrategie ligt in de Omgevingswet. Hoofdstuk 18 [artikel 18.19](#) (strategische en programmatische uitvoering en handhaving) van de Omgevingswet legt de basis voor een doelmatige uitoefening van de uitvoerings- en handhavingstaak. In hoofdstuk [13 §13.2.2](#) (strategische en programmatische uitvoering en handhaving) van het Omgevingsbesluit zijn hier regels over gesteld waaraan de U&HS moet voldoen. In deze bijlage geven we een verantwoording over de wijze waarop wij daarmee zijn omgegaan.

Hierbij halen we het betreffende wetsartikel aan in cursieve tekst, waarna een verwijzing en/ of verantwoording hoe of waar deze is meegenomen in onze U&HS.

Artikel 13.5. uitvoerings- en handhavingsstrategie (Omgevingsbesluit):

Lid 1. De bestuursorganen die zijn belast met de uitvoerings- en handhavingstaak stellen een uitvoerings- en handhavingsstrategie vast in een of meer documenten waarin gemotiveerd wordt aangegeven welke doelen worden gesteld voor de uitvoering en handhaving en welke werkzaamheden met het oog op die doelen zullen worden verricht.

Onze U&HS is in december 2024 vastgesteld en ter kennisname aangeboden aan de raad.

De doelen hebben wij geformuleerd in deel 1 van onze U&HS.

De motivatie van die doelen volgt uit de volgende documenten:

- evaluatie VTH-beleidsplan Meierijstad 2018-2024; (bijlage 3 U&HS)
- collegewerkprogramma 2024-2027;
- toekomstvisie (incl. omgevingsvisie) Meierijstad (t/m durffase medio 2025 vaststellingstraject);

De werkzaamheden die we hiervoor gaan uitvoeren zijn uitgewerkt in ons Uitvoeringsprogramma 2025 zoals opgenomen in bijlage 1 behorende bij onze U&HS.

Lid 2. De bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst stellen gezamenlijk een uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie vast voor de werkzaamheden, bedoeld in art. 13.12, eerste lid.

De ODBN (omgevingsdienst Brabant Noordoost) heeft een UHS en een werkprogramma 2025 opgesteld deze zijn tegelijk met onze U&HS vastgesteld en als bijlage 4 en 4A opgenomen.

Lid 3. De handhavingsstrategie wordt zo nodig afgestemd met de instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving.

De handhavingsstrategie volgt de [LHSO](#) (landelijke handhavingsstrategie omgevingsrecht) welke wij sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet ook als zodanig hebben vastgesteld (uitwerking doel 1.3 toezicht en handhaving in bijlage 1 uitvoeringsprogramma 2025). Onze omgevingsdienst, de ODBN heeft in haar werkprogramma 2025 (bijlage 4A) een paragraaf opgenomen over strafrechtelijke handhaving en hoe zij dat in haar organisatie heeft ingebed. Op die wijze is intern deze afstemming geborgd.

Lid 4. De handhavingsstrategie wordt gebaseerd op een analyse van de problemen die zich kunnen voordoen bij de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet.

Hiervoor hebben we een risicoanalyse uitgevoerd met gebruikmaking van een digitaal risico- en besturingsmodel (Hoofdstuk 2 U&HS). De basis van de probleemanalyse volgt mede uit de (ontwerp) toekomstvisie Meerijstad waar onze omgevingsvisie integraal in is opgenomen en welke medio 2025 zal worden vastgesteld.

Artikel 13.6. inhoud uitvoerings- en handhavingsstrategie (Omgevingsbesluit):

Lid 1. De uitvoerings- en handhavingsstrategie biedt in ieder geval inzicht in:

a) de prioriteitstelling voor het verrichten van de werkzaamheden bedoeld in art. 13.5. eerste lid;

De wijze waarop deze prioritering plaatsvindt komt terug in de uitwerking van de doelen zoals opgenomen in ons uitvoeringsprogramma 2025 (doel 2 vergunningen en doel 1 toezicht en handhaving). De prioritering volgt uit de uitkomst van de risicoanalyse (Hoofdstuk 2 U&HS) zoals die is gevuld in ons risicomodel. Hierbij zijn activiteiten beoordeeld op effecten en kans in een 4-tal modules:

- nieuwbouw;
- verbouw;
- regels omgevingsplan en
- VFL(verordening fysieke leefomgeving)/ APV/ bijzondere wetten.

Als het gaat over het beoordelen van de effecten van een bepaald risico is per module geoordeeld op de thema's:

- veiligheid;
- leefbaarheid;
- duurzaamheid en
- gezondheid.

Voor het beoordelen van de kansen op een bepaald risico is per module geoordeeld op de thema's:

- attitude;
- naleving;
- ervaringscijfers en
- maatschappij.

b) de methode die wordt gebruikt om te bepalen of de doelen, bedoeld in art. 13.5. eerste lid, worden bereikt;

Onderdelen van de doelen zijn uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma 2025. Daarin geven we aan hoe we daaraan gaan werken en houden we bij hoe en wanneer we al dan (nog) niet het betreffende doel hebben bereikt. Daarnaast gaan we voor verschillende onderdelen dashboards bijhouden en, zo nodig, bouwen, die ons direct inzicht kunnen geven over waar we staan met het betreffende doel en/ of er noodzaak is om bij te sturen. De doelen die in 2025 nog niet (voldoende) aan de orde komen nemen we op in de daaropvolgende uitvoeringsprogramma's. Belangrijk voordeel wat we hopen te genereren is het voortdurend kunnen draaien aan de knoppen om continu de prioriteit te leggen daar waar die op dat moment hoort. Het is echter een groeimodel waar we aan blijven verbeteren.

c) de criteria die worden gebruikt bij het beoordelen van en beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen en het beoordelen van meldingen als bedoeld in art. 4.4, eerste lid van de wet;

Met de uitkomst van de risicoanalyse bij het beoordelen van de effecten gaan we themagericht beoordelingskaders en/ of checklisten opstellen (doel 2 vergunningen). Deze gebruiken we voor de beoordeling van de verschillende activiteiten waarvoor een (concept) aanvraag omgevingsvergunning en/ of melding wordt ingediend.

d) de werkwijze bij het verlenen van omgevingsvergunningen en het beoordelen van meldingen als bedoeld in art. 4.4, eerste lid van de wet.

De werkwijze die wordt gehanteerd bij het beoordelen van aanvragen omgevingsvergunning en meldingen is vastgelegd in onze procesbeschrijvingen (doel 3 algemeen uitvoering en handhaving). Deze zijn de afgelopen jaren vastgelegd en omgevingswet-proof gemaakt. In het digitale programma Engage leggen we deze werkprocessen vast. In de doorlopen procesoptimalisaties ligt het 'continu verbeteren' vast. De Verschillende procesbeheerders en eigenaren komen 6-wekelijks bij elkaar om actualiteit en verbetermogelijkheden met elkaar te bespreken. Opstellen/ actualiseren van werkinstructies maken hier onderdeel van uit.

Lid 2. De handhavingsstrategie biedt ook inzicht in:

a) de afspraken die door bestuursorganen onderling en met de instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving zijn gemaakt over samenwerking bij en afstemming van werkzaamheden;

Zie ook de verantwoording onder art. 13.5. lid 3, waar is beschreven hoe dit onderwerp binnen de ODBN is vastgelegd. De handhavingstaken die wij zelf uitvoeren worden waar nodig en waar het kan afgestemd met ketenpartners (doel 3.4 algemeen uitvoering en handhaving). Met betrekking tot de afstemming/ samenwerking over strafrechtelijke handhaving vindt deze altijd plaats in samenspraak met het werkatelier IV/OOV (integrale veiligheid en openbare orde en veiligheid). In het regulier lokaal informatie overleg met deelname van ketenpartners, waaronder politie, bespreken we integraal onderwerpen/ bereiden we integraal uit te voeren controles voor.

b) de wijze waarop toezicht op naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet wordt gehouden;

We treden risicogericht op en gebruiken daarvoor de vastgestelde toezichtprotocollen (doel 1.1 toezicht en handhaving). De protocollen zijn/ worden gebaseerd op de uitkomsten van de risicoanalyse. We actualiseren deze regelmatig indien nodig.

c) de wijze waarop wordt gerapporteerd over bevindingen over de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet en eventueel daaraan verbonden consequenties;

De wijze waarop wordt gerapporteerd over bevindingen is vastgelegd in de diverse sjablonen. Deze worden in LEEF (het digitaal VTH-systeem wat we in Meierijstad gebruiken) gevuld en maken onderdeel uit van het werkproces. Zoals in doel 3.2 algemeen uitvoering en handhaving is opgenomen bezien we per kwartaal de actualiteit van de sjablonen. De consequenties verbonden aan geconstateerde gebreken in de naleving hebben we vastgelegd in onze handhavingsstrategie (= LHSO). Met deze handhavingsstrategie hebben wij ook een [leidraad dwangsombedragen en begunstigingstermijnen](#) vastgesteld die we volgen in een handhavingstraject.

d) de wijze waarop bestuurlijke sancties en termijnen die bij het opleggen en ten uitvoer leggen daarvan worden gehanteerd en de strafrechtelijke handhaving onderling afgestemd worden;

We passen de LHSO toe (doel 1.3 toezicht en handhaving). Met betrekking tot de hoogte van de op te leggen dwangsom en de te hanteren begunstigingstermijnen gebruiken de onder c) al genoemde vastgestelde leidraad. Met betrekking tot de afstemming bij strafrechtelijke handhaving is al bij art. 13.6. lid 2 sub a en 13.5. lid 3 opgenomen.

e) de wijze waarop wordt gehandeld na geconstateerde overtredingen die zijn begaan door of in naam van een bestuursorgaan of een andere tot de overheid behorende instantie.

In het doelenoverzicht (deel 1 U&HS) hebben wij onder het thema vergunningen en toezicht en handhaving opgenomen dat al deze doelstellingen en de uitwerking daarvan ook gelden voor als wijzelf of een andere overheid initiatiefnemer is dan wel een regel uit het omgevingsrecht niet naleeft.

Artikel 13.8 uitvoeringsprogramma (Omgevingsbesluit):

Lid 1. *De bestuursorganen, bedoeld in artikel 13.5., werken jaarlijks de uitvoerings- en handavingsstrategie uit in een uitvoeringsprogramma, waarin wordt aangegeven welke van de werkzaamheden, bedoeld in het eerste lid van dat artikel, het komende jaar zullen worden verricht. Daarbij houden ze rekening met de doelen, bedoeld in dat lid, en de prioriteitenstelling, bedoeld in artikel 13.6., eerste lid, onder a.*

In bijlage 1 van onze U&HS hebben wij ons uitvoeringsprogramma 2025 opgenomen met de uitwerking van de doelen. Naast het reguliere werk vormt dit tezamen ons werkprogramma.

Lid 2. *Het uitvoeringsprogramma wordt zo nodig afgestemd met de instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving.*

Ons uitvoeringsprogramma is afgestemd met de ketenpartners. Met betrekking tot de strafrechtelijke handhaving, zie het eerder gestelde bij artikel 13.5. en 13.6.

Artikel 13.9. uitvoeringsorganisatie (Omgevingsbesluit):

Lid 1. *De bestuursorganen, bedoeld in artikel 13.5., richten hun organisatie zodanig in dat een goede uitvoering van de uitvoerings- en handavingsstrategie en het uitvoeringsprogramma is gewaarborgd.*

Dit hebben we geborgd door de werkprocessen vast te leggen en procesbeheerders hiervoor binnen de werkateliers VTH en GOeP aan te wijzen. In ons uitvoeringsprogramma nemen we het continu verbeteren als standaard op en bezien dat per kwartaal.

Lid 2. *De bestuursorganen dragen er in ieder geval zorg voor dat:*

- a) de personeelsformatie voor de uitvoering en handhaving en de bij de functies behorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden vastgelegd;*

De personeelsformatie is vastgelegd in het functieboek behorend bij onze organisatie.

- b) een persoon die door hen is belast met het beoordelen van en beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning, het beoordelen van en beslissen op een aanvraag om toestemming tot het treffen van een gelijkwaardige maatregel of het stellen van een maatwerkvoorschrift ten aanzien van een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, niet wordt belast met:

 - 1°. het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet ten aanzien van dezelfde milieubelastende activiteit; en
 - 2°. het opleggen en ten uitvoer leggen van een bestuurlijke sanctie ten aanzien van dezelfde milieubelastende activiteit;*
- c) een door hen met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet belaste persoon niet voortdurend wordt belast met het toezicht op dezelfde milieubelastende activiteit; en*
- d) de bereikbaarheid en beschikbaarheid van hun organisatie ook buiten kantooruren is gegarandeerd.*

Alle hier onder a t/m d bedoelde milieubelastende activiteiten hebben wij belegd bij de ODBN. De in bijlage 4 en 4A opgenomen documenten beschrijven hoe de ODBN hier invulling aangeeft bij het uitvoeren van deze werkzaamheden.

Lid 3. *De bestuursorganen dragen er ook zorg voor dat de werkprocessen, procedures en bijbehorende informatievoorziening voor de uitvoering en handhaving worden vastgelegd en dat werkzaamheden worden verricht volgens deze werkprocessen en procedures.*

Dit hebben we vastgelegd in de uitwerking van doel 3 algemeen uitvoering en handhaving van onze U&HS.

Artikel 13.10. borging van middelen (Omgevingsbesluit):

De bestuursorganen, bedoeld in artikel 13.5., dragen er zorg voor dat:

- a) de voor het bereiken van de doelen, bedoeld in het eerste lid van dat artikel, en voor het verrichten van de werkzaamheden bedoeld in dat lid, benodigde beschikbare financiële en personele middelen inzichtelijk worden gemaakt en in de begroting worden gewaarborgd; en*
- b) voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma voldoende financiële en personele middelen beschikbaar zijn.*

Bij de vastgestelde begroting 2024 van de gemeente Meierijstad is in verband met de invoering van de omgevingswet vanaf 2024 zowel incidenteel als structureel extra formatie opgenomen. Dit zodat geborgd is dat de werkzaamheden die hieruit voortvloeien in de formatie is opgenomen. In de begroting voor 2025 is dit eveneens vastgelegd en dus geborgd.

Artikel 13.11. evaluatierapportage (Omgevingsbesluit):

- Lid 1.** *De bestuursorganen, bedoeld in artikel 13.5., rapporteren jaarlijks over de mate waarin uitvoering van het uitvoeringsprogramma heeft plaatsgevonden en de mate waarin deze uitvoering heeft bijgedragen aan het bereiken van de doelen, bedoeld in het eerste lid van dat artikel.*
- Lid 2.** *Naar aanleiding van de in het eerste lid bedoelde rapportage wordt de uitvoerings- en handhavingsstrategie bezien en zo nodig aangepast.*

Dit hebben we in onze beleidscyclus opgenomen. Voor het jaar 2024 hebben we geen aparte evaluatie rapportage opgesteld. De reden daarvoor is dat we in 2024 gewerkt hebben met het verlengde uitvoeringsprogramma van 2023 vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet. We hebben ons gefocust op het opstellen van onze uitvoerings- en handhavingsstrategie zoals bedoeld onder de Omgevingswet.

In 2023 hebben we reeds een totaal evaluatie van het VTH-beleidsplan uitgevoerd welke we als input hebben gebruikt voor het opstellen van onze U&HS.